

เด็กปฐมวัยคุณค่าที่นำลงทุน

มีผู้รู้หลายๆ ท่านได้กล่าวไว้ว่า เด็กเป็นทรัพยากรที่มีค่าที่จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ของชาติต่อไป ซึ่งนั่นก็คือเป็นอนาคตของชาตินั่นเอง การที่เด็กจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีมีคุณภาพนั้นคงไม่มีใครปฏิเสธว่าการศึกษาเป็นส่วนสำคัญยิ่งประการหนึ่งที่จะช่วยให้ทรัพยากรเหล่านั้นเติบโตอย่างมีคุณภาพแต่ก็ยังมีปัจจัย แวดล้อมด้านอื่นๆ ก็มีส่วนสำคัญเช่นกัน

การจัดการศึกษาให้แก่เด็กๆ เหล่านี้เปรียบเหมือนการลงทุนที่ชาติจะเป็นผู้ได้กำไรดังนั้นการจัดการศึกษาจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลและผู้เกี่ยวข้องที่จะวางนโยบายทางการศึกษาให้เป็นไปตามความต้องการของชาติและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม แต่ในปัจจุบันการจัดการศึกษาของประเทศไทยยังไม่ประสบผลสำเร็จอย่างที่ต้องการเท่าที่ควรยังคงต้องการการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

ในการจัดการศึกษาของเด็กปฐมวัยนั้นถือเป็นหัวใจสำคัญในการวางรากฐานของค่านิยม คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ในด้านต่างๆ ให้ติดตัวไปกลายเป็นลักษณะนิสัยที่ถาวรถ้าต้องการปลูกฝังค่านิยมด้านใด คุณลักษณะด้านไหนสามารถปลูกฝังได้ดีที่สุดก็ในช่วงวัยปฐมวัยนี้ซึ่งในการจัดการศึกษาของเด็กปฐมวัยจะจัดการเรียนรู้ในรูปแบบบูรณาการซึ่งจะจัดประสบการณ์ในทุกๆ ด้าน ให้เป็นประสบการณ์สำคัญในชีวิตให้แก่เด็กๆ

วัยปฐมวัย (2 – 6 ปี)* มีลักษณะเด่นในด้านต่างๆ เช่นความอยากรู้อยากเห็น อยากรู้สัมผัส อยากรทดลอง อยากรเรียนรู้สิ่งต่างๆ รอบตัว เด็กวัยนี้สามารถเรียนรู้จากการดูเห็น สัมผัส (เรียนรู้จากประสาทสัมผัส) การลอกเลียนแบบบุคคลใกล้ชิด พวกเขามองเห็น โลกใบนี้ด้วยความสนุกมีสิ่งใหม่ๆ เข้ามาในชีวิตพวกเขาตลอดเวลา เขาพร้อมที่จะเรียนรู้ถูกผิดแต่ก็ต้องมีผู้ใหญ่คอยชี้แนะให้ความดูแลสิ่งผิดถูกในการจัดการเรียนการสอนแม้ว่าครูพยายามจัดกิจกรรมหรือประสบการณ์ด้านต่างๆ ให้แก่พวกเขาเพียงใดแต่ในชีวิตประจำวันที่พวกเขาได้สัมผัสนอกห้องเรียนนั้นมันมักตรงกันข้ามกับคำสอนหรือบทเรียนที่ครูได้พร่ำสอนทำให้พวกเขาสับสนว่าสิ่งใดกันแน่ที่ถูกต้องควรปฏิบัติสิ่งใดกันแน่ที่ว่าผิดไม่ควรทำมีตัวอย่างจากนักเรียนในห้องของผู้เขียน ในตอนเช้า น้องพันธ์ได้บอกกับคุณครูว่าตอน

เย็นคุณพ่อจะมารับ (โดยปกติจะมารับรถโรงเรียน)เมื่อถึงเวลาเย็นคุณพ่อก็ไม่ได้มารับคุณครูจึงถามว่าน้องพันธ์ไหนบอกว่าคุณพ่อจะมารับไงคะ น้องพันธ์ก็ตอบว่า ไม่รู้เหมือนกันคะ สงสัยคงเล่นไฟอยู่มั้ง จะเห็นว่าเด็กๆ ตอบด้วยความซื่อไม่รู้ด้วยซ้ำว่าการเล่นไฟเป็นสิ่งดีหรือไม่ดีแต่ได้เห็นคุณพ่อเล่นเป็นประจำจนเคยชินนี่คือตัวอย่างที่ผู้ที่ได้ยินได้ฟังจะรู้สึกซาแต่ถ้าเราหยุดคิดซักนิด คำพูดของน้องพันธ์นั้นได้สะท้อนอะไรให้พวกเราที่เป็นผู้ใหญ่ได้รับรู้ไม่มากนักน้อยและได้หันไปมองสังคมแวดล้อมของเราว่ามันได้เปลี่ยนแปลงไปมากน้อยเพียงใด

สังคมที่ทุกคนมุ่งแต่ทำมาหากินจนขาดสิ่งที่คอยค้ำยันให้ทุกคนมีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคม สังคมที่เต็มไปด้วยสิ่งชั่วๆ มอมเมาเด็กๆ และเยาวชน อาทิเช่น สื่อลามกในรูปแบบ วีดีโอ หนังสือ ภาพยนตร์ โทรทัศน์ ฯลฯ ซึ่งล้วนแฝงสิ่งชั่วๆ มอมเมา ให้เด็กๆ ของเราคิดไม่เป็น ขาดการควบคุมอย่างจริงจังจากผู้เกี่ยวข้องทั้งๆ ที่มีกฎหมายอยู่แล้ว สื่อวีดีโอหาซื้อได้ง่ายมาก บางทีอาจจะมากกว่าการหาซื้อขนมไทยบางอย่างซะอีก หนังสือแม้จะเป็นหนังสือการ์ตูน หนังสือละคร นิยาย ฯลฯ ก็ยังมีภาพ ที่ไม่เหมาะสมแอบแฝงอยู่มากมายจนเด็กๆ เห็นชินตาทำให้พวกเขาคิดว่าเป็นเรื่องธรรมดาแต่ในความเป็นจริงแล้วไม่ธรรมดาเลย และที่สำคัญอีกสื่อหนึ่งก็คือโทรทัศน์ซึ่งถือว่าเป็นสื่อที่ใกล้ตัวเด็กๆ มากที่สุดเพราะแทบทุกบ้านต้องมีโทรทัศน์กันแทบทั้งนั้นแล้วโทรทัศน์บ้านเราก็มีแต่ละครเสริมสร้างปัญญาน้อยมาก รายการที่มีสาระก็หาได้น้อยและอยู่ในช่วงเวลาที่ไม่ดีเกินไปก็เข้าเกินเหตุ ช่วงเวลาที่เหมาะสมกับเป็นละครแทบทุกช่อง นี่ก็อยากจะถามว่าเราจะร่วมกันรับผิดชอบได้หรือเปล่า ละครที่มีแต่เสียงกริ๊ดร้องไร้เหตุผลผู้คนแต่งตัวไร้ศิลปะ พูดจาไม่แต่คำทอ ชอบทำตากลม ใส่ผู้อื่น ไม่พอใจต้องร้องไห้ดังที่สุดและอะไรๆ ต่อมีอะไรที่ตัวละครแสดงแล้วดูเหมือนถูกใจผู้จัดแต่กลับลึ้มดูว่าผู้ดูผู้ชมซบสิ่งต่างๆ เหล่านี้กำลังจะเป็นส่วนหนึ่งของสังคมเราต่อไปสังคมที่ปล่อยให้เด็กๆ เดินทางเรียนรู้ผิดถูกอย่างโดดเดี่ยวไร้คนเหลียวมองหรือมองเห็นแต่ไม่ได้ยื่นมือเข้ามาช่วยเหลืออย่างจริงจังแล้วอย่างนี้เด็กปฐมวัยวัยแห่งการเรียนรู้ จากการใช้ตา หู ปาก จมูก การจดจำ การเลียนแบบ การสังเกต ฯลฯ ก็คงจะจดจำสิ่งที่สังคมได้หยิบยื่นให้อย่างล้นหลามนี้ไปอย่างไม่มีหนทางปฏิเสธได้เลย แล้วใครจะร่วมเป็นผู้ลงทุนให้เด็กๆ ของเราเหล่านี้ให้

เติบโตใหญ่เป็นทรัพยากรที่มีคุณภาพด้วยการจัดการศึกษาที่ดีมีสิ่งแวดล้อมที่ดีพร้อมจะให้เด็ก ๆ ของพวกเราเรียนรู้
รู้อย่างมีประสิทธิภาพถ้าไม่ใช่พวกเราทุกคนอยู่ร่วมกันในสังคม

* รองศาสตราจารย์ ดร.พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์ เอกสารการสอนพหุติกรรมการสอนปฐมวัยศึกษา เด็กปฐมวัย
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2544.